

## Bemærkninger til lovforslaget.

Efter at der i forfatningskommissionen er opnået enighed om et forslag til ændring af den gældende grundlov, må det forudses, at der i medfør af den gældende grundlovs § 94, stk. 2, i året 1953 skal afholdes folkeafstemning vedrørende det omhandlede grundlovsforslag, således som dette måtte blive vedtaget af rigsdagen.

I grundlovsforslaget er det bestemt, at spørgsmålet om fastsættelsen af den fremtidige valgretsalder skal afgøres ved en folkeafstemning i henhold til en af rigsdagen vedtagne lov, og der er under forfatningskommissionens forhandlinger opnået enighed om, at en sådan folkeafstemning skal afholdes samtidig med afstemningen vedrørende den nye grundlov. Berettiget til at deltage i denne afstemning er alle, som senest på afstemningsdagen er fyldt 21 år, og som opfylder de øvrige betingelser for valgret til rigsdagen. Ved afstemningen skal vælgerne tage stilling til, hvorvidt valgretsalderen fremtidig skal ansættes til 23 år eller til 21 år.

I overensstemmelse med foranstående forelægges hermed forslag til lov om afholdelse af de nævnte folkeafstemninger. Idet der iøvrigt henvises til lov nr. 10 af 27. januar 1953 om udarbejdelse af valglisten for året 1953, hvorved der er skabt mulighed for at optage samtlige valgberettigede i de 2 folkeafstemninger på valglisten, skal det anføres, at nærværende forslag træder i stedet for den gældende lov om folkeafstemninger af 23. juni 1920, således som denne er ændret ved lov af 11. marts 1939 og ved lov af 12. maj 1939, idet man har fundet det hensigtsmæssigt at samle alle bestemmelser om de to folkeafstemninger i en lov.

Folkeafstemningerne tænkes iøvrigt gennemført efter regler, der i princippet svarer til dem, der gælder om gennemførelse af folketingsvalg, og bestemmelserne er for størstedelens vedkommende identiske med 1920-lovens. Enkelte bestemmelser har dog måttet omredigeres, fordi der som anført skal afholdes 2 folkeafstemninger.

Ved afstemningen om grundloven stemmes der for eller imod det af rigsdagen

vedtagne forslag, medens der om valgretsalderen stemmes om, hvorvidt aldersgrænsen skal være 21 år eller 23 år.

Som det vil fremgå af det forelagte forslag til lov om valg til rigsdagen, er det tanken ved fremtidige valg at udvide adgangen til at afgive stemme ved indsendelse af stemmeseddel meget væsentligt. Efter forslaget til valgloven skal alle, som på afstemningsdagen er forhindret i at være til stede i den kommune, hvor de er opført på valglisten, have adgang til at stemme pr. brev. Det findes naturligt at sætte disse regler i kraft straks ved de forestående folkeafstemninger, således at der gives de flest mulige adgang til at deltage i disse afstemninger.

Til forslagets enkelte bestemmelser skal iøvrigt bemærkes følgende:

Til § 1. Bestemmelsen svarer i det store og hele til folkeafstemningsloven af 1920. Således er fristerne for folkeafstemningens afholdelse såvel som reglerne om dennes berammelse uændrede. Derimod er 1920-lovens bestemmelser om en supplerende benyttelse af eksisterende landstingsvalglisten ikke medtaget i nærværende forslag, idet folketingsvalglisten og landstingsvalglisten efter den tidligere vedtagne lov om valglisten for 1953 skal udarbejdes samtidig.

Til § 2. Denne bestemmelse vedrører folkeafstemningen om valgretsalderen og er affattet i overensstemmelse med det under de indledende bemærkninger anførte.

Til § 3. Bestemmelsen svarer til folkeafstemningsloven af 1920 § 2, idet der dog ved affattelsen er taget hensyn til, at der på samme dag afholdes 2 folkeafstemninger. Bestemmelsens indhold er iøvrigt stort set i overensstemmelse med de gældende regler vedrørende valg til folketinget.

Til § 4. I stk. 3 er der givet regler om indholdet af den stemmeseddel, der skal bruges ved folkeafstemningen om valgretsalderen, ligesom der i stk. 8 er givet en særlig regel om fremgangsmåden ved afstemningen for de vælgere, der ikke samtidig er berettigede til at deltage i grundlovsafstem-